

УДК 378.041

Дєвочкіна Н. М.¹

¹канд. філос. наук, доц. ЗНТУ

ОСОБЛИВОСТІ САМООСВІТИ СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ

Соціальні, політичні та економічні процеси, що відбуваються у світі, зміни запитів ринку праці та оновлення освітніх стандартів призводять до безперервного створення нових умов та вимог для підготовки конкурентоздатного спеціаліста. Традиційна шкільна освіта, що отримується на початку життя, не встигає за потоком знань, що стрімко зростає та постійно оновлюється, знання стають застарілими та нерелевантними. Вищі навчальні заклади беруть на себе відповідальність готувати студентів, що здатні гідно продемонструвати свої здібності на ринку праці, але в наш час все більше студентів залишають стіни вишів без можливості знайти роботу за спеціальністю. Саме тому одним з найважливіших умінь для учня вищого навчального закладу є здатність до самоосвіти та неперервної освіти.

Що ж мається на увазі під самоосвітою? Самоосвіта – здатність людини отримати необхідні знання на робочому місці або поза ним за допомогою ресурсів, доступних у вільному доступі та без допомоги інших людей. Цими ресурсами можуть бути бібліотеки, але в сучасному світі найчастіше використовується інтернет, оскільки можна знайти майже будь-яку інформацію. Під неперервною освітою мають на увазі процес постійного навчання, основою якого є ті базові навички, що вже здобуті людиною в минулому. Неперервна освіта допомагає не лише не втратити колишні знання, а і закріпити їх, розширити шляхом вивчення більш глибоких тем. Неперервна освіта не може існувати без самоосвіти.

На сучасному етапі розвитку суспільства головними характеристиками випускника будь-якого навчального закладу є його компетентність та мобільність. Під мобільністю розуміють здатність людини пристосовуватися до сучасних вимог та особливостей у суспільстві.

Самоосвіта та мобільність надзвичайно потрібні навіть там, де вас мають вчити вашій спеціальності – у вищих навчальних закладах. Не завжди знання, що даються у вишах релевантні. Ніколи не можна обмежуватися знаннями, що даються у вишах. Для того, аби бути конкурентоздатним, людина має вміти виконувати свою роботу краще за інших, привертати увагу

роботодавців. Лише неперервна робота над своєю освітою допоможе надалі залишатися компетентним.

Питання мотивації залишається для кожної людини відкритим. Більшість людей відчують потребу в навчальних закладах через те, що не здатні організувати власну освітню програму. Ті ж самі люди після завершення вишу кладуть відповідальність за отримані знання саме на виш, звинувачуючи кого завгодно в тому, що вони не стали спеціалістами, а не себе. Саме тому виникає потреба в створенні єдиної мотивації для дуже великої групи людей, що в сучасному світі майже неможливо через різноманіття світоглядів та характерів. Отже, мотивацію треба виховувати з дитинства або окремо в родині, або в навчальних закладах. В реальності ж існування мотивації обумовлюється умовами, в яких зростає людина.

Способів здобуття самоосвіти в сучасний час майже необмежена кількість, починаючи з онлайн курсів та безкоштовних освітніх програм для університетів, закінчуючи обміном досвіду зі спеціалістами з тієї самої предметної області.

Здається, що для мотивованої людини зовсім не обов'язково йти до вишу, адже можна навчатися й дома. Але самоосвіта це не лише процес, що характеризується високим ступенем автономності та потребує мотивації. Для того, аби зробити самоосвіту ефективнішою, спеціаліст повинен активно спілкуватися зі своїми колегами та однодумцями для обміну інформацією та досвідом.

Отже, можна виділити дві основні причини, за якими неперервна освіта займає найважливіше місце в житті особистості та розвитку освіти:

По-перше, сучасне суспільство побудоване на знаннях, а це означає, що саме знання та інформація, а також мотивація до їх постійного оновлення і навички, що необхідні для цього, стають вирішальним фактором розвитку, конкурентоздатності спеціаліста та ефективності ринку праці.

По-друге, сучасне суспільство вимагає надзвичайної мобільності, а саме здатності пристосовуватися до сучасних суспільних процесів, адаптуватися в соціально-політичному середовищі та до культурного різноманіття. Для цього потрібно розвивати лояльність, терпимість та толерантність.

Таким чином, самоосвіта та неперервна освіта - основні компетенції сучасного студента за будь-якою спеціальністю. Це дозволить завжди залишатися на плаву та йти у ногу із часом.